

KONKURENCES PADOME

Blaumaņa ielā 5a, Rīgā, LV-1011 ♦ Tālrunis 7282865 ♦ Fakss 7242141

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 18

2003.gada 22.maijā

(Prot. Nr.20, 3.§)

Par lietas izpētes izbeigšanu

Lieta Nr.238/06/02/10

Par Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras iesniegumu

20.05.2002. Konkurences padome saņēma Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras (turpmāk - LTRK) 15.05.2002. iesniegumu Nr.02-AB/169 "Par sāls tirdzniecības monopoltiesību Latvijā" (Konkurences padomē reģistrēts ar Nr.238). LTRK informē, ka ir saņēmusi sava biedra - sāls piegādātājas SIA "Dangas" - 24.04.2002. vēstuli Nr.58/1, kurā norādīts, ka SIA "GTN" monopolizē sāls tirdzniecību Latvijā, 2002.gada sākumā noslēdzot ekskluzīvu sāls piegādes līgumu ar Lietuvas Republikas uzņēmējsabiedrību "Ekospektras". Savukārt Lietuvas Republikas uzņēmējsabiedrība "Ekospektras" (turpmāk - "Ekospektras") esot Ukrainas sāls ražošanas uzņēmuma "Artjomsoļ" ekskluzīvais dīleris Latvijā. Tādējādi SIA "Dangas" neesot iespējas bez starpnieka iegādāties sāli no "Artjomsoļ", bet tai ir jāpērk sāli caur diviem starpniekiem: SIA "GTN" un "Ekospektras". Pērkot sāli caur starpniekiem, tā cena būtiski palielinās, kā rezultātā SIA "Dangas" kļūstot nekonkurētspējīga, salīdzinot ar SIA "GTN". SIA "Dangas", kuras LTRK adresētā 24.02.2002. vēstule Nr.58/1 tika iesniegtā LTRK 15.05.2002. vēstules Nr.02-AB/169 pielikumā, norādīja, ka praktiski viss Latvijā ievestais sāls tiek ievests no Ukrainas uzņēmuma "Artjomsoļ". Minētā uzņēmējsabiedrība uzskata, ka ekskluzīvā līguma noslēgšana starp "Ekospektras" un SIA "GTN" destabilizē sāls tirgu, palielina sāls cenas, rada sāls deficītu. SIA "Dangas" lūdza LTRK izvērtēt minēto situāciju un veikt pasākumus, lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus tirgū, savukārt LTRK, aizstāvot sava biedra intereses, lūdza Konkurences padomi izvērtēt, vai augstāk minētā līguma noteikumi nav pretrunā ar Konkurences likuma normām.

14.06.2002. Konkurences padome, pamatojoties uz 13.06.1995. Ministru kabineta noteikumu Nr.154 "Administratīvo aktu procesa noteikumi" 59.punktu, pieņēma lēmumu pagarināt lietas "Par Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras iesniegumu" izskatīšanas laiku līdz sešiem mēnešiem.

Nolūkā noskaidrot, vai SIA "GTN" ir izņēmuma stāvoklis konkrētajā tirgū, kā arī, lai izvērtētu SIA "GTN" un "Ekospektras" līguma noteikumu atbilstību Konkurences likuma normām, Konkurences padome analizēja situāciju sāls tirgū, kā arī izvērtēja no LR Pārtikas un veterinārā dienesta Sanitārās robežinspekcijas iegūto informāciju, no vairākiem tirgus

dalībniekiem-SIA "Dangas" konkurentiem iegūto informāciju, kā arī informāciju no tirgus dalībniekiem, kuri ir sāls patērētāji (izmanto sāli ražošanas tehnoloģiskajos procesos): pārtikas, lopbarības ražotāji, ceļu uzturēšanas uzņēmumi u.c. 14.05.2003. Konkurences padome saskaņā ar Ministru kabineta 29.04.2003. noteikumu Nr.224 "Konkurences padomes lēmumu pieņemšanas kārtība" 15.punktu iepazīstināja lietā iesaistītas puses - LTRK un SIA "GTN" ar lietu. Izvērtējot rīcībā esošo informāciju, iepazīstoties ar situāciju sāls piegādes jomā, Konkurences padome

k o n s t a t ē j a:

1. Ņemot vērā SIA "Dangas" 24.02.2002. vēstulē Nr.58/1 sniegto informāciju, Konkurences padome izvērtēja SIA "GTN" un "Ekospektras" sadarbību atbilstoši Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktajam tiesiskajam sastāvam, Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 2.punktā noteiktajam tiesiskajam sastāvam un 7.punktā noteiktajam tiesiskajam sastāvam. Konkurences likuma 11.panta pirmā daļa nosaka: *"Ir aizliegtas un kopš noslēgšanas brīža spēkā neesošas tirgus dalībnieku vienošanās, kuru mērķis vai sekas ir konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana Latvijas teritorijā, to skaitā vienošanās par: (...) 2)ražošanas vai realizācijas apjomu, tirgu, tehniskās attīstības vai investīciju ierobežošanu vai kontroli; (...) 7)darbībām (bezdarbību), kuru dēļ cits tirgus dalībnieks ir spiests atstāt kādu konkrēto tirgu vai tiek apgrūtināta potenciāla tirgus dalībnieka iekūūšana kādā konkrētajā tirgū."*

14.06.2002. Konkurences padome saņēma SIA "GTN" un "Ekospektras" 03.01.2002. līgumu Nr.DR 003/020103 par sāls piegādi (turpmāk - Līgums). Līgums ir uzskatāms par vertikālo vienošanos, t.i., vienošanos, kurā līgumslēdzēju puses darbojas dažādos preces izplatīšanas līmeņos. Saskaņā ar minēto Līgumu pārdevējs - "Ekospektras" - pārdod un pircējs - SIA "GTN" - pērk Ukrainas uzņēmuma "Artjomsoi" ražoto sāli. Izvērtējot Līguma noteikumus, Konkurences padome konstatēja, ka Līgumam ir vienpusējās ekskluzivitātes raksturs (ekskluzīvi pirkšanas noteikumi). Tas nozīmē, ka (saskaņā ar Līguma (...)* punktu) SIA "GTN" apņemas iepirkt sāli tikai no "Ekospektras", savukārt "Ekospektras" nav ierobežota sadarbības partnera izvēles ziņā.

Izvērtējot Līguma noteikumus, Konkurences padome konstatēja, ka Līguma mērķis nav konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana Latvijas teritorijā, kā arī Līgums nav noslēgts ar mērķi ierobežot vai kontrolēt sāls ražošanas vai realizācijas apjomu, tirgu, tehnisko attīstību vai investīcijas. Līguma spēkā esamības termiņš bija no 03.01.2002. līdz 31.12.2002.

2. Lai izvērtētu konkurences apstākļus un Līguma noslēgšanas izraisītās sekas sāls importa un realizācijas jomā, Konkurences padome noteica konkrēto tirgu, kurā darbojas "Ekospektras" un SIA "GTN", nodrošinot sāls piegādes.

Konkrētās preces tirgus Konkurences likuma 1.panta 5.punkta izpratnē ir pārtikas sāls importa piegādes tirgus.

Sāls Latvijā netiek iegūts, tāpēc uz Latviju sāli importē. Latvijas Preču kombinētajā nomenklatūrā ir definēti pieci sāls veidi: sāls šķīdums, sāls ķīmiskām vajadzībām, sāls tehniskām (rūpnieciskām) vajadzībām, pārtikas sāls un pārējais sāls. Konkrētās preces tirgus noteikšanai Konkurences padome izvērtēja LR Pārtikas un Veterinārā dienesta Sanitārās robežinspekcijas 06.06.2002. vēstulē Nr.1-16/667 sniegto informāciju par minēto sāls veidu galvenajiem ražotājiem, no kuriem šo veidu sāls tiek ievests Latvijā, uzņēmējsabiedrībām Latvijas teritorijā, kuras nodarbojas ar sāls piegādēm, un tā piegādes apjomiem 2001.gadā un 2002.gada 5 mēnešos. Pamatojoties uz minētās informācijas analīzi, Konkurences padome

konstatēja, ka visvairāk Latvijā tiek ievests tehniskais sāls un pārtikas sāls. Pārējo sāls veidu ieviešanas apjomi Latvijā ir salīdzinoši nelieli. Sāls tehniskām vajadzībām minētajā laika periodā pārsvarā tika importēts no Baltkrievijas (no uzņēmuma "Belaruskali"). Savukārt pārtikas sāls galvenokārt tiek importēts no Ukrainas (no uzņēmuma "Artjomsoļ").

Izvērtējot tirgus dalībnieku, kuri izmanto sāli tehnoloģiskajos procesos, sniegto informāciju par tehniskā un pārtikas sāls izmantošanas mērķiem un iespējamo aizvietojamību, Konkurences padome konstatēja, ka sāli tehniskajām vajadzībām un pārtikas sāli izmanto dažādiem mērķiem: SIA "Dangas" 19.08.2002. vēstulē Nr.127 sniegtā informācija liecina, ka pārtikas sāli, to apstrādājot ar ferocianīdu pret saķepšanu, var izmantot tehniskām vajadzībām (ceļu kaisīšanai ziemas periodā), t.i., tehniskā sāls vietā. Bet ar ferocianīdu apstrādāts pārtikas sāls vairs nav derīgs uzturam. Maizes ražotāja a/s "Hanzas maiznīca" 20.08.2002. vēstulē Nr.225 sniegtās informācijas analīze liecina, ka maizes ražošanai var izmantot tikai uzturam derīgo sāli (pārtikas sāli). Va/s "Vidzemes ceļi" 10.09.2002. vēstulē Nr.01-3.2/80 informē, ka ceļu kaisīšanai un sāls šķīduma pagatavošanai izmanto tikai tehnisko sāli. SIA "Carnikavas konservi" 24.09.2002. vēstulē Nr.201 sniegtās informācijas analīze liecina, ka minētā uzņēmēj sabiedrība, kura nodarbojas ar zivju konservu ražošanu, tehnoloģiskajā procesā izmanto pārtikas sāli.

Pamatojoties uz minētajiem apstākļiem, Konkurences padome secina, ka pārtikas sāls un tehniskā sāls tirgus ir atsevišķi konkrētās preces tirgi Konkurences likuma izpratnē.

Ņemot vērā, ka viss Latvijā realizējamais sāls ir no ārvalstīm importētais sāls, Konkurences padome uzskata, ka konkrētais ģeogrāfiskais tirgus Konkurences likuma 1.panta 3.punkta izpratnē šajā lietā ir Latvijas teritorija.

Tātad konkrētais tirgus Konkurences likuma 1.panta 4.punkta izpratnē ir pārtikas sāls importa piegādes tirgus Latvijas teritorijā un tehniskā sāls importa piegādes tirgus Latvijas teritorijā. Pastāv iespēja, ka varētu definēt arī citu veidu sāls konkrētos tirgos, bet, ņemot vērā citu veidu sāls salīdzinoši nelielus piegādes apjomus, kā arī apstākli, ka no Ukrainas importēto šo veidu sāls īpatsvars kopējā piegādātajā apjomā ir nenozīmīgs, Konkurences padome neizvērtēja konkurences apstākļus šo veidu sāls tirgos.

3. Pamatojoties ar LR Pārtikas un Veterinārā dienesta Sanitārās robežinspekcijas 06.06.2002. vēstulē Nr.1-16/667 sniegto informāciju, Konkurences padome konstatēja, ka tehniskā sāls importa īpatsvars no Ukrainas 2001.gadā un 2002.gada 5 mēnešos veidoja ap (...) *% no kopējā tehniskā sāls importa apjoma, pie kam viss apjoms no Ukrainas tika piegādāts no uzņēmuma "Artjomsoļ". Minētais daudzums veido salīdzinoši nenozīmīgu tirgus daļu. Salīdzinājumam - no Baltkrievijas minētajā laikā periodā importētā tehniskā sāls īpatsvars kopējā tehniskā sāls importa apjomā veidoja (...) *%. Līdz ar to Konkurences padome secina, uzņēmums "Artjomsoļ" nav svarīgākais tehniskā sāls avots Latvijas tirgum, un nav pamata uzskatīt, ka tehniskā sāls importa piegādes tirgū notiek konkurences kavēšana, deformēšana un ierobežošana SIA "GTN" un "Ekospektras" noslēgtā Līguma dēļ.

4. Kā minēts augstāk, Konkurences padomes rīcībā esošā informācija liecina, ka tehniskā sāls vietā var tikt izmantots pārtikas sāls. Tādējādi Latvijā daļa pārtikas sāls tiek izmantota kā tehniskais sāls, un daļa - kā pārtikas sāls. Konkurences padome izvērtēja konkurences apstākļus pārtikas sāls importa piegādes tirgū Latvijas teritorijā, nesadalot atsevišķi šo tirgu attiecībā pēc pārtikas sāls dažādu izmantošanas veida.

Saskaņā ar LR Pārtikas un Veterinārā dienesta Sanitārās robežinspekcijas 06.06.2002. vēstulē Nr.1-16/667 sniegto informāciju, 2001.gadā un 2002.gada 5 mēnešos no Ukrainas ievestā pārtikas sāls apjoms veido tirgus daļu (...) *%. Ievestais pārtikas sāls apjoms, kurš tika saražots uzņēmumā "Artjomsoļ", kopējā pārtikas sāls importa apjomā Latvijā veidoja no (...) *% 2001.gadā līdz (...) *% 2002.gada 5 mēnešos. SIA "Latvijas Sāls tirdzniecības kompānija" 19.07.2002. vēstulē Nr.01-6-27 sniegtā informācija liecina, ka Ukrainas izcelsmes

sāls iepirkumu cenas ir vairākas reizes zemākas, nekā citu valstu izcelsmes sāls iepirkumu cenas. Šo apstākli varētu uzskatīt par pamatu, lai par konkrēto precī uzskatītu tikai Ukrainas izcelsmes sāli. Tāpēc pastāv iespēja, ka "Artjomsoļ" sāls tirgus daļa var būt vēl lielāka, t.i., ap 75-80%.

Konkurences padome secina, ka "Artjomsoļ" pārtikas sāls apjoma īpatsvars kopējā importa apjomā veido ļoti būtisku tirgus daļu. Ja šāda tirgus daļa pietiekoši ilgā laikā (1 gads) būtu vienam uzņēmumam (SIA "GTN" un/vai "Ekospektras"), tad tas var nokļūt dominējošā stāvoklī, jo tirgus daļa virs 60% ir būtiska dominances pazīme, un tas var radīt būtisku konkurences kavēšanas, ierobežošanas un deformēšanas risku konkrētajā tirgū.

5. Lai izvērtētu Līguma noslēgšanas izraisītas sekas, Konkurences padome analizēja saņemto informāciju no vairākiem tirgus dalībniekiem. Negatīvas sekas konkurencei varētu izpausties kā būtiskas izmaiņas tirgus struktūrā vai kādā no tā līmeņiem, tirgus aizvēršana vai preču sasaistīšana (*t.s. tying*), kā rezultātā citi tirgus dalībnieki ir spiesti iziet no tirgus vai tiek apgrūtināta potenciāla tirgus dalībnieka ienākšana tirgū. Sasaistīšanas gadījumā pircējam var tikt uzspiesti noteikumi attiecībā uz saistītā produkta iegādi un cenu. Lai noteiktu, kādas negatīvas sekas konkurencei izraisīja Līguma noslēgšana, Konkurences padome pieprasīja informāciju no 10 tirgus dalībniekiem.

Par SIA "GTN" konkurentiem 2001.gadā, t.i., laikā, kad Līgums vēl nebija noslēgts un "Artjomsoļ" ražotā sāls piegādes bija iespējams veikt bez SIA "GTN" un "Ekospektras" starpniecības, var uzskatīt SIA "Dangas", SIA "N.Tvins", SIA "Him Lat", SIA "Aktivators" u.c. Šīs uzņēmējiesabiedrības piegādāja uz Latviju "Artjomsoļ" ražoto sāli. Minēto uzņēmējiesabiedrību pamatdarbībā ietilpst sāls piegādes ceļu pārvaldēm, vairumtirgotājiem un sāls patērētājiem. Bez tam SIA "Dangas", SIA "N.Tvins" un SIA "GTN" pēc Konkurences padomes rīcībā esošas informācijas nodarbojas ar sāls fasēšanu un SIA "N.Tvins" ir arī garšvielu ražotājs.

Pamatojoties uz LR Pārtikas un Veterinārā dienesta Sanitārās robežinspekcijas 06.06.2002. vēstulē Nr.1-16/667 sniegto informāciju 2001.gadā tirgus daļas "Artjomsoļ" ražotā pārtikas sāls piegādēs bija šādas: SIA "Dangas" (...)*%, SIA "Aktivators" - nepārsniedza (...)*%, SIA "GTN" - (...)*%, SIA "N.Tvins" - (...)*%, uzņēmējiesabiedrība "Agro, Ltd" - nepārsniedza (...)*%, SIA "Him Lat" - nepārsniedza (...)*%.

Stājoties spēkā Līgumam, t.i., 2002.gadā, tiešās sāls piegādes no uzņēmuma "Artjomsoļ" tika pārtrauktas: saskaņā ar SIA "Dangas" 19.08.2002. vēstulē Nr.127 sniegto informāciju, SIA "Dangas" 2002.gadā iepirka sāli no dažādiem starpniekiem. SIA "N.Tvins" 22.08.2002. vēstulē Nr.132 sniegtā informācija liecina, ka SIA "N.Tvins" 2002.gadā iepirka sāli no SIA "Dangas". SIA "Him Lat" 26.09.2002. vēstulē informē, ka "Artjomsoļ" ražoto sāli 2002.gadā iepirka no SIA "GTN" un SIA "Aktivators", savukārt SIA "Aktivators" 03.10.2002. vēstulē Nr.98 sniegtā informācija liecina, ka SIA "Aktivators" "Artjomsoļ" ražoto sāli 2002.gadā iepirka no SIA "GTN" un no Lietuvas uzņēmējiesabiedrības "Imlitex" (no SIA "GTN" saņemtais "Artjomsoļ" sāls apjoms ir bijis 69%). Rīcībā esošā informācija liecina, ka arī Latvijas kompānijas SIA "Kimpreds" un uzņēmējiesabiedrība "Agro, Ltd" iepirka "Artjomsoļ" ražoto pārtikas sāli, bet Konkurences padomei nav izdevies iegūt informāciju, no kādiem avotiem šo sāli saņem "Agro, Ltd", savukārt SIA "Kimpreds" šo sāli saņēma no SIA "GTN" (11.10.2002. vēstule). Pamatojoties uz veiktajiem aprēķiniem, uzņēmējiesabiedrība "Agro, Ltd" 2002.gada 5 mēnešos saņemtais "Artjomsoļ" pārtikas sāls apjoms veido mazāk par 1% no visa no "Artjomsoļ" saņemtā pārtikas sāls apjoma. Tātad ir pamats uzskatīt, ka lielākā daļa "Artjomsoļ" ražotā sāls tika piegādāta Latvijas uzņēmumiem ar "Ekospektras" un SIA "GTN" starpniecību. Sāls iepircējiem Latvijā tika ierobežota iespēja iegādāties sāli tiešā ceļā no ražotāja. SIA "Dangas" sniegtā informācija (14.01.2002. vēstule Nr.006, 22.02.2002.vēstule Nr.037, 04.04.2002. vēstule Nr.56 uzņēmumam "Artjomsoļ", kā arī uzņēmuma "Artjomsoļ" 15.02.2002. vēstule Nr.12-67 "Artjomsoļ" sāls patērētājiem Latvijas

teritorijā) liecina, ka šī iespēja tika ierobežota ne tikai SIA "GTN" un "Ekospektras" noslēgtā Līguma dēļ, bet arī "Artjomsoļ" sāls realizācijas politikas īstenošanas rezultātā. Minētajās SIA "Dangas" vēstulēs vairākkārt tika izteikt lūgums pagarināt līgumu par sāls piegādēm, kā arī ir izteikta pretenzija par to, ka "Artjomsoļ" ir pāradresējusi "Ekospektras" un SIA "GTN" SIA "Dangas" no lielākajiem klientiem pieprasītos apstiprinājumus par gatavību iepirkt sāli 2002.gadā, kurus SIA "Dangas" ir nosūtījusi uzņēmumam "Artjomsoļ". Savukārt "Artjomsoļ" 15.02.2002. vēstulē Nr.12-67 informē sāls patērētājus Latvijā, ka SIA "GTN" ir "Artjomsoļ" reģionāls dīleris Latvijas teritorijā un ieteica patērētājiem slēgt līgumus tieši ar SIA "GTN".

Tādējādi Konkurences padome secina, ka izmaiņas tirgus struktūrā ir notikušas daļēji "Artjomsoļ" darbību rezultātā un daļēji noslēgtā Līguma dēļ.

LR Pārtikas un Veterinārā dienesta Sanitārās robežinspekcijas 06.06.2002. vēstulē Nr.1-16/667 sniegtās informācijas analīze rāda, ka 2001.gadā kopējās SIA "Dangas" pārtikas sāls piegādēs "Artjomsoļ" ražotā pārtikas sāls īpatsvars veidoja (...)%. Tā kā 2002.gada 5 mēnešos SIA "Dangas" nesaņēma pārtikas sāli no "Artjomsoļ", saskaņā ar SIA "Dangas" 19.08.2002. vēstulē Nr.127 sniegto informāciju 2002.gadā pārtikas sāls piegādes apjoms ir gandrīz 2 reizes mazāks, nekā pārtikas sāls piegādes apjoms 2001.gada attiecīgajā periodā. SIA "Dangas" 24.04.2002. vēstulē sniedza ziņas, ka "Ekospektras" ir paaugstinājis piegādes cenas Latvijas uzņēmumiem par 30% salīdzinājumā ar tiešām piegādēm.

SIA "N.Tvins" 22.08.2002. vēstulē Nr.132 sniedza ziņas, ka 2002.gadā, salīdzinot ar 2001.gada attiecīgo periodu, pārtikas sāls importa piegādes apjoms ir samazinājies 4 reizes. Kā iemesls tam tika minēts fakts, ka uzņēmums "Artjomsoļ" nepiekrita pagarināt līgumu par sāls piegādi 2002.gadam (uz SIA "N.Tvins" attiecīgajiem pieprasījumiem atbilde no uzņēmuma "Artjomsoļ" netika sniegta). SIA "N.Tvins" informēja, ka pārtikas sāls importa piegādes samazināšanas dēļ uzņēmums cieš ievērojamus zaudējumus.

LR Pārtikas un Veterinārā dienesta Sanitārās robežinspekcijas 06.06.2002. vēstulē Nr.1-16/667 sniegtās informācijas analīze rāda, ka 2001.gadā kopējās SIA "N.Tvins" pārtikas sāls piegādēs "Artjomsoļ" ražotā pārtikas sāls īpatsvars veidoja (...)%. Tādējādi var secināt, ka izmaiņas pārtikas sāls importa piegādes tirgū, SIA "GTN" un "Ekospektras" noslēdzot Līgumu, negatīvi ietekmēja SIA "Dangas" un SIA "N.Tvins" darbību, samazinot to pārtikas sāls piegādes apjomu un pazeminot minēto uzņēmumu konkurētspēju.

Saskaņā ar LR Pārtikas un Veterinārā dienesta Sanitārās robežinspekcijas 06.06.2002. vēstulē Nr.1-16/667 sniegtās informācijas analīzi 2001.gadā SIA "Him Lat" "Artjomsoļ" ražotā pārtikas sāls importa piegādes veica no Baltkrievijas uzņēmuma "Mozirsoļ" - (...)%, un no "Artjomsoļ" - (...)%. SIA "Him Lat" 26.09.2002. vēstulē informē, ka 2002.gadā cena par 1 tonnu sāls paaugstinājās par 4 ASV dolāriem. Tai skaitā par 3 \$/t paaugstinājās uzņēmuma "Artjomsoļ" cenas un 1 \$/t tiek maksāts SIA "GTN" par pakalpojumiem. Arī SIA "Aktivators" 03.10.2002. vēstulē Nr.98 un SIA "Kimpreds" 11.10.2002. vēstulē norādīja, ka 2002.gadā palielinājās sāls iepirkšanas cenas salīdzinājumā ar 2001.gadu, un kā iemesls tika minēta transportēšanas izmaksu palielināšana (dzelzceļa tarifi Ukrainas un Baltkrievijas teritorijā) un ražotāja cenas palielināšana. SIA "Aktivators" un SIA "Kimpreds" cenas palielinājums nav būtisks. Arī SIA "Him Lat" uzskata, ka šis cenu paaugstinājums nav būtisks (0,4 ASV centi vai 0,24 santīmi par 1 kg) un SIA "GTN" piegādes noteikumi SIA "Him Lat" pilnībā apmierina. 2002.gadā notikušās izmaiņas tirgū, SIA "GTN" kļūstot par starpnieku, SIA "Him Lat" atzīst par pozitīvām, neskatoties uz cenas paaugstinājumu. SIA "Latvijas Sāls tirdzniecības kompānija", SIA "Him Lat" un SIA "Kimpreds" snieguši viedokli, ka starpnieka (SIA "GTN") darbība ietver vagonu pasūtīšanu, kontroli par vagonu kustību u.c., kas, savukārt, atbrīvo sāls pasūtītāju no nepieciešamības tērēt līdzekļus minētajām procedūrām. Bez tam SIA "Him Lat" ir sniegusi viedokli, ka 2002.gadā apstākļi sāls tirgū Latvijā ir uzlabojušies.

Pamatojoties uz minēto tirgus dalībnieku sniegto informāciju, Konkurences padome secina, ka 2002.gada sākumā konkrētajā tirgū notikušās izmaiņas, SIA "GTN" kļūstot par sāls piegādes starpnieku, nevar viennozīmīgi vērtēt kā negatīvas. Izmaiņas tirgus struktūrā izraisīja negatīvas sekas SIA "Dangas" un SIA "N.Tvins" darbībai, bet nav ietekmējušas SIA "Aktivators" un SIA "Kimpreds" darbību, savukārt SIA "Him Lat" notikušās izmaiņas novērtē kā pozitīvas.

Konkurences padome vērtēja arī sāls piegādātāju klientu sniegto informāciju.

SIA "Carnikavas konservi" 24.09.2002. vēstulē Nr.201 sniegtā informācija liecina, ka šī uzņēmēj sabiedrība 2001.-2002.gadā sāli iepirka no SIA "Dangas", bet 2002.gada sākumā to iepirka arī no SIA "Aktivators". Sāls, kuru iepērk SIA "Carnikavas konservi", ir ražots uzņēmumā "Artemjsol" Ukrainā un uzņēmumā "Mozirsol" Baltkrievijā. Minēto ražotāju sāls var būt savstarpēji aizvietojams kvalitātes ziņā, ko apliecina Bezpeļņas organizācijas valsts uzņēmuma "Latvijas sertifikācijas centrs" izsniegtais sertifikāts. SIA "Jūrmalas ATU" 30.09.2002. vēstulē Nr.122 sniegtā informācija liecina, ka šī uzņēmēj sabiedrība "Artjomsoļ" ražoto sāli 2001.gadā un 2002.gadā (ziemas sezonā) iepirka no SIA "Dangas", 2002.gadā esot noslēgts līguma par sāls piegādi ar SIA "Aktivators". "Artjomsoļ" ražotā sāls cena ir palielinājusies vidēji par Ls 0,45 par tonnu, bet SIA "Jūrmalas ATU" sniegto pakalpojumu cenu jaunā sāls cena nav ietekmējusi. Savukārt cita ceļu uzturēšanas nozares uzņēmuma - va/s "Latgales ceļi" filiāles "Rēzeknes ceļi" 21.10.2002. vēstulē Nr.204 sniegtā informācija liecina, ka va/s "Latgales ceļi" iepērk "Artjomsoļ" ražoto sāli no SIA "Viatek-1". 2001.gadā "Artjomsoļ" ražotā sāls cena bija 17,50 Ls + PVN, bet 2002.gadā - 19,90 Ls + PVN, tātad salīdzinot 2002.gadā sāls cena ir paaugstinājusies. Cenas paaugstināšanās nav ietekmējusi va/s "Latgales ceļi" sniegto pakalpojumu cenu. "Artjomsoļ" ražotās sāls piegādes kvalitāte, salīdzinot ar iepriekšējo laika periodu, nav mainījusies.

SIA "Cēsu Agroķīmija" 14.10.2002. Konkurences padomē saņemtajā vēstulē sniedz informāciju par to, ka iepērk "Artjomsoļ" ražoto sāli no SIA "Dangas". Salīdzinot ar 2000.gadā cenām, 2002.gadā sāls cenas ir paaugstinājušās. Kā iemesls tika minēts dzelzceļa tarifu kāpums. Cenu paaugstinājums ietekmēja pircēju pirktspēju un tādēļ samazinājās SIA "Cēsu Agroķīmija" preču apgrozījums un peļņa. 2002.gadā uzņēmēj sabiedrība vēl nav saņēmusi "Artjomsoļ" ražoto sāls produkciju no SIA "Dangas" piegādes kavēšanās dēļ, līdz ar to SIA "Cēsu Agroķīmija" apsver iespēju mainīt sāls piegādātāju.

Tā kā vairāki tirgus dalībnieki ir norādījuši, ka pēc Līguma noslēgšanas sāls piegādes cenas pieauga, kā arī ņemot vērā apstākļi, ka dažu tirgus dalībnieku darbību šīs izmaiņas ietekmēja negatīvi, bet citu tirgus dalībnieku darbību šīs izmaiņas nav ietekmējušas, Konkurences padome izvērtēja SIA "GTN" līgumu vai ofertu nosacījumus ar sāls pircējiem: ofertes nosacījumus, kuri bija piedāvāti SIA "Dangas" (30.01.2002. līguma projekts Nr.S-05/2002) un SIA "N.Tvins" (11.02.2002. līguma projekts Nr.S-07/2002) un līgumu nosacījumus ar SIA "Him Lat" (28.01.2002. Nr.S-03/2002), ar SIA "Aktivators" (18.01.2002. Nr.S-01/2002) un ar SIA "Kimpreds" (22.02.2002. Nr.S-08/2002). Izvērtējot minētajās ofertēs un līgumos noteiktos nosacījumus par piegādes termiņiem, priekšapmaksu un cenām, Konkurences padome konstatē, ka ofertes un līgumus var uzskatīt par ekvivalentiem, kā arī SIA "GTN" ofertēs SIA "Dangas" un SIA "N.Tvins" piedāvātas cenas neatšķiras no citiem tirgus dalībniekiem piedāvātām cenām ekvivalentos līgumos. Konkurences padome secina, ka SIA "GTN" nav ļaunprātīgi izmantojusi tai radušās priekšrocības konkrētajā tirgū, noslēdzot Līgumu ar "Ekospektras" un kļūstot par dominējošo pārtikas sāls piegādātāju.

2003.gadā Konkurences padome ieguva informāciju, ka "Ekospektras" turpinājis "Artjomsoļ" ražotā sāls piegādes SIA "GTN", 04.02.2003. noslēdzot līgumu Nr.DR 004/030204, kā arī ir noslēdzis līgumus par minētā sāls piegādi ar SIA "Viatek-1" (14.02.2003. līgums Nr.DR 007/030214), SIA "Him Lat" (26.02.2003. līgums Nr.DR 009/030226) un SIA "Aktivators" (26.02.2003. līgums Nr.DR 008/030226). Tādējādi var

secināt, ka 2003.gadā SIA "GTN" izņēmuma stāvoklis pārtikas sāls piegādes tirgū ir izbeidzies, t.i., tirgus dalībniekiem ir iespēja iegādāties "Artjomsol" ražoto sāli bez SIA "GTN" starpniecības.

Izvērtējot tirgus dalībnieku sniegto informāciju un konkurences apstākļus konkrētajā tirgū, Konkurences padome konstatēja, ka 2002.gadā "Artjomsol" ražotā sāls piegādes Līguma noslēgšana nav radījusi konkurences kavēšanu, ierobežošanu vai deformēšanu, jo Līguma termiņš ir bijis tikai viens gads un tas nav ierobežojis konkurenci starp dažādu ražotāju piegādāto sāli. Tirgus dalībnieku sniegtā informācija liecina, ka "Artjomsol" ražotā sāls piegādes kvalitāte 2002.gadā, salīdzinot ar 2001.gadu, nav pasliktinājusies (izņemot piegādes SIA "Cēsu Agroķīmija"), līdz ar to ir pamats secināt, ka Līguma noslēgšanas dēļ konkrētajā tirgū nav radīts sāls deficīts. Sāls iepircējiem Līguma noslēgšanas dēļ nav radušās būtiskās negatīvas sekas, tādas, kā piespiesta iziešana no tirgus vai tirgus aizvēršana potenciāliem tirgus dalībniekiem. Līdz ar to Konkurences padome secina, ka Līguma noslēgšana neizraisīja negatīvas sekas konkurencei konkrētajā tirgū.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 2.punktu, 11.panta pirmās daļas 2. un 7.punktu, kā arī Ministru kabineta 29.04.2003. noteikumu Nr.224 "Konkurences padomes lēmumu pieņemšanas kārtība" 16.punktu, Konkurences padome

n o l ē m a :

Izbeigt lietas izpēti par Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras 15.05.2002. iesniegumu Nr.02-AB/169.

Konkurences padomes lēmums ir pārsūdzams Rīgas pilsētas Centra rajona tiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzināja vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto lēmumu, saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu, LR Civilprocesa likuma Pārejas noteikumu 1.punktu un Civilprocesa kodeksa 24.-A nodaļu.

* ierobežotas pieejamības informācija

Priekšsēdētājs

P.Vilks

(...)* - ierobežotas pieejamības informācija